

5. Tekrar Testi

1. Teizm; evreni ve evrendeki bütün varlıkları yaratan yüce bir Tanrı'nın varlığını savunan inanç ve anlayıştır. Teizme göre Tanrı; kusursuz, şuurlu ve irade sahibi olup aynı zamanda âlemin yaratıcı sebebidir. Mutlak kudret sahibidir, her şeyden haberdardır, her şeyi işitir ve takdir eder. Bu yaklaşıma göre evrendeki mükemmel düzen ve işleyiş, her biri farklı özellikte olan milyonlarca varlık, tabiatta meydana gelen olaylar Tanrı'nın var olduğunu kanıtlamaktadır.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi metindeki tanrı anlayışını açıklar nitelikte değildir?

- A) "Gökleri, gördüğünüz gibi direksiz yükselten, sonra arşa hükmeden, her biri belli bir süreye kadar hareket edecek olan Güneş ve Ay'ı buyruğu altına alan, işleri yürüten, ayetleri uzun uzun açıklayan Allah'tır."
(Ra'd suresi, 2. ayet)
- B) "Karada ve denizde ne varsa onları bilir. Bilgisi dışında bir yaprak bile düşmez. O yerin karanlıkları içindeki tek bir taneyi dahi bilir. Yaş ve kuru ne varsa hepsi apaçık bir kitaptadır."
(En'âm suresi, 59. ayet)
- C) "Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten var eden ve ondan da eşini var eden, ikisinden birçok erkek ve kadın (meydana getirip) yayan Rabb'inize karşı gelmekten sakının. ..."
(Nisâ suresi, 1. ayet)
- D) "Bir de şöyle demektirler: 'Bu dünya hayatımızdan başka bir hayat yoktur. Ölürüz, yaşarız. Bizi öldüren ise zamandan başkası değildir.'
(Câsiye suresi, 24. ayet)
- E) "Allah, kendisinden başka hiçbir ilah bulunmayandır. Diridir, varlıkları her an gözetip durandır."
(Âl-i İmrân suresi, 2. ayet)

2. "Allah, hiçbir çocuk edinmemiştir. Onunla birlikte başka hiçbir ilah yoktur. Öyle olsaydı her ilah kendi yarattığını alır götürür ve mutlaka birbirlerine üstün gelmeye çalışırlardı. Gaybı da görülen âlemi de bilen Allah, onların yakıştırdığı nitelermelerden uzaktır. Onların koştukları ortaklardan çok yücedir."
(Mü'minûn suresi, 91 ve 92. ayetler)

Bu ayette sözü edilen inanç ile ilgili,

- I. Tevhit temellidir.
II. Politeizmi reddeder.
III. Millî özellikler taşır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II   D) I ve III   E) I, II ve III

5. Tekrar Testi

3. İslam dinine göre evreni ve evrendeki her şeyi yaratan Allah'tır. Onun, evren üzerindeki hâkimiyeti her an devam etmektedir. Çevrede şahit olunan; canlıların doğması, bitkilerin yeşermesi, ilkbaharda doğanın canlanması vb. olaylar Allah'ın yaratıcılığı ve sonsuz kudreti sayesinde olmaktadır. Kur'an-ı Kerim'de "Göklerde ve yerde bulunan herkes, ondan ister. O, her an yaratma hâlidir." (Rahmân suresi, 29. ayet) ayeti bu durumu ifade etmektedir. İslam'a göre bunlar bir bütün olarak düşünüldüğünde Allah'ın dünyaya ve evrenin işleyişine herhangi bir müdahalesi bulunmadığını, evreni ve varlıkları sadece yaratmakla yetindiğini, ondan sonraki işleyiş, düzen ve olaylarda müdahil olmadığını söylemek mümkün görünmemektedir.

Bu metinde değinilen felsefi yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deizm   B) Ateizm   C) Agnostisizm   D) Nihilizm   E) Materyalizm

4. Kötülük olgusu, geçmişte olduğu gibi günümüzde de insanoğlunun kafa yorduğu ve çözüm aradığı en temel ve karmaşık teolojik sorunlardan biridir. İçerisinde bulunduğumuz 21. yüzyılda, bu olgu her zamankinden daha fazla kendini hissettirmektedir. Çünkü dünya ölçeğinde yaşanan şiddet, savaş, sömürü, açlık, kuraklık, çevre kirliliği, küresel ısınma ve iklim değişiklikleri gibi olumsuz durumlar insanoğlunun yaşamını tehdit etmekte; psikolojik ve sosyal açılardan onlarda ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Buna göre,

- I. "Dünya hayatı ancak bir oyun ve bir eğlencedir. Elbette ki ahiret yurdu Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için daha hayırlıdır. Hâlâ akıllanmayacak mısınız?"
(En'âm suresi, 32. ayet)
- II. "Kim iyi bir iş yaparsa kendi lehinedir. Kim de fena bir iş yaparsa kendi aleyhinedir. Rabb'in kullara (zerre kadar) zulmedici değildir."
(Fussilet suresi, 46. ayet)
- III. "Başınıza gelen herhangi bir musibet, kendi ellerinizle işledikleriniz yüzündendir; kaldı ki Allah birçoğunu da bağışlar."
(Şûrâ suresi, 30. ayet)

ayetlerinden hangileri sözü edilen olgunun nedenini açıklar niteliktedir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III   D) II ve III   E) I, II ve III

5. Bu düşünceyi benimseyenler; insanın yaratıcıyı ve ahireti tamamen düşüncesinden çıkarması, sadece dünya hayatına önem vermesi ve dünyadaki hayata odaklanarak yaşaması gerektiğini savunur. Bu durum ile ilgili Câsiye suresi, 24. ayette şöyle buyrulmaktadır: "Dediler ki 'Dünya hayatımızdan başka hayat yoktur. Ölürüz ve yaşarız. Bizi ancak zaman yok eder.' Bu hususta onların bir bilgisi yoktur. Onlar sadece zanda bulunuyorlar."

Parçada bahsedilen felsefi yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deizm   B) Pozitivizm   C) Agnostisizm   D) Nihilizm   E) Sekülerizm

5. Tekrar Testi

6. Politeistler; her biri farklı özelliklere sahip birden çok tanrının varlığına inanırlar. Bu anlayışa göre; yer tanrısı, gök tanrısı, Güneş tanrısı, Ay tanrısı, bereket tanrısı gibi çok sayıda tanrının varlığı söz konusudur.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi metindeki düşüncüyü reddeden ayetlere örnek oluşturmaz?

- A) "Allah'ı bırakıp kendilerine ne zarar ne de fayda verebilecek şeylere tapıyorlar ve 'İşte bunlar, Allah katında bizim şefaathilerimizdir.' diyorlar... O, onların ortak koştuğu şeylerden uzaktır, yücedir."
(Yûnus suresi, 18. ayet)
- B) "Onlar, kendileri de yaratılmış olup hiçbir şeyi yaratamayan varlıkları Allah'a ortak mı koşuyorlar?"
(A'râf suresi, 191. ayet)
- C) "O, göklerin ve yeryüzünün mülkü (hükümrânlığı) kendisine ait olandır. ...Mülkünde hiçbir ortağı da yoktur. O her şeyi yaratmış ve yarattığı şeyleri bir ölçüye göre takdir etmiştir."
(Furkân suresi, 2. ayet)
- D) "Allah, hiçbir çocuk edinmemiştir. Onunla birlikte başka hiçbir ilâh yoktur. Öyle olsaydı, her ilâh kendi yarattığını alır götürür ve mutlaka birbirlerine üstün gelmeye çalışırlardı..."
(Mü'minûn suresi, 91. ayet)
- E) "Düşünmediler mi ki gökleri ve yeri yaratmış olan Allah, kendilerinin benzerini yaratmaya da kadirdir! Allah, onlar için bir süre takdir etti. Bunda şüphe yoktur. Ama zalimler, inkârcılıktan başkasını kabullenmediler."
(İsrâ suresi, 99. ayet)

7. Orta Çağ Avrupa'sında kilisenin etkisiyle akla ve bilime yönelik büyük baskı, Rönesans ve Reform hareketleri ile aşılabılmıştır. Ancak bu yeni gelişmeler Avrupa'da insana, dine, bilime, evrene, dünyaya bakışın değişmesine neden olmuştur. Bu durum, Batı dünyasında özelde Hristiyanlığa, genelde ise dine ve dinî değerlere mesafeli duran, akli önceleyen inanç ve anlayışların yaygınlaşmasına yol açmıştır. Bunların sonucunda da geleneksel inanç biçimlerini reddeden deizm, materyalizm, pozitivism, ateizm vb. birtakım felsefi yaklaşımlar insanlar arasında yayılmış ve benimsenmiştir. Bu inanç ve anlayışlar sadece Avrupa coğrafyası ile sınırlı kalmamış, dünyanın hemen her bölgesinde taraftar bulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi parçada sözü edilen gelişmelerin sonuçlarından biri değildir?

- A) Din gerçekliğine tepkili olan düşünce sistemleri ortaya çıkmıştır.
B) Bilimsel bilgi, yegâne bilgi olarak görülmeye başlamıştır.
C) Ortaya çıkan yeni durum etkisini giderek artırmıştır.
D) İnsanların düşünce dünyaları değişime uğramıştır.
E) Avrupa'da kilisenin etkisi ortadan kalkmıştır.

8. Sözlükte "üçleme" anlamındaki teslis kelimesi, İslam geleneğinde Hristiyanlığın üç unsurlu (baba-oğul-kutsal ruh) ilahlık anlayışını ifade eder.

Parçada sözü edilen anlayış İslam dinindeki hangi temel kavramla çelişir?

- A) Tevekkül   B) Tevhit   C) İhlas   D) Takva   E) Gayb

5. Tekrar Testi

9. • “Göklerde ve yerde bulunanların hepsi ondan ister. O her an yaratma halindedir.”
(Rahmân suresi, 29. ayet)
- “İman edenler ancak, Allah’a ve peygamberine inanan, sonra şüpheye düşmeyen, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla mücadele edenlerdir. İşte onlar doğru kimselerin ta kendileridir.”
(Hucurât suresi, 15. ayet)
- “Acaba onlar herhangi bir yaratıcı olmadan mı yaratıldılar? Yoksa kendileri mi yaratıcıdır?”
(Tûr suresi, 35. ayet)

Verilen ayetlerde sırasıyla aşağıdaki yaklaşımlardan hangilerine işaret edilmektedir?

- A) Agnostisizm - Sekülerizm - Ateizm
B) Deizm - Materyalizm - Agnostisizm
C) Ateizm - Deizm - Materyalizm
D) Deizm - Agnostisizm - Ateizm
E) Materyalizm - Ateizm - Agnostisizm
10. Bir adam, karşılaştığı bir bilgine “Siz; ‘Herkes dünyada yaptıklarının karşılığını ahirette alacak, orada mahkeme kurulacak, hesap sorulacak’ diyorsunuz. Bırakın insanları, nasıl isterlerse öyle yaşasınlar, ne istiyorlarsa yap-sınlar; dünyanın tadını çıkarsınlar. İnsanların özgürlüklerini, davranışlarını niçin kısıtlıyorsunuz? Mahkemeye ne gerek var? İnsan hayatından şu baskıları otoriteleri kaldırmanın zamanı hala gelmedi mi?” diye sorar.

Metindeki soruyu soran kişinin savunduğu düşüncelerin aşağıdaki felsefi akımların hangisi ile daha çok ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Teizm   B) Materyalizm   C) Nihilizm   D) Sekülerizm   E) Agnostisizm
11. Dinin insan üzerindeki etkisini iyi bilen illegal yapıların zararlarından korunmak ve bunların tuzağına düşmemek için devlete, ailelere, basın yayın organlarına ve bireyin kendisine bir takım görevler düşmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi bu konuda ailelere düşen görevlerden biri değildir?

- A) Çocuklarına doğru bir din eğitiminin verilmesini sağlamak
B) Çocuklarına daha fazla zaman ayırmak ve onları iyi tanımak
C) Çocukların kimlerle vakit geçirdiklerine ve arkadaş ortamlarına dikkat etmek
D) Sanal ortamda onların nelerle meşgul olduklarından haberdar olmak ve kontrol etmeyi önemsemek
E) Yasadışı oluşumların takibatını iyi şekilde yapmak, o oluşumlara karşı her türlü yaptırımını uygulamak

5. Tekrar Testi

12. Bazı insanlar; dini ve dinî değerleri istismar ederek insanların iyi niyetlerini kötüye kullanmaktadırlar.

Aşağıdakilerden hangisi söz konusu durumun olumsuz sonuçlarından biri değildir?

- A) Dinin birlik ve beraberliği sağlayan işlevi değişime uğrar.
- B) İnsanların dinin asıl kaynaklarına olan ilgisi artar.
- C) İnananların dine olan inancı ve bağlılığı zayıflar.
- D) Toplumda hurafe ve batıl inanışlar yaygınlaşır.
- E) İnsanların birbirine olan güveni zedelenir.

13. Bazı felsefi yaklaşımların Tanrı hakkındaki görüşleri şu şekildedir:

- I. Tanrı vardır.
- II. Tanrı yoktur.
- III. Tanrı'nın varlığı ya da yokluğunu bilmek imkânsızdır.

Bu görüşleri savunan felsefi yaklaşımlar sırasıyla hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>
A)	Pozitivizm	Teizm	Deizm
B)	Teizm	Ateizm	Agnostisizm
C)	Ateizm	Agnostisizm	Teizm
D)	Deizm	Ateizm	Agnostisizm
E)	Teizm	Ateizm	Pozitivizm

14. **Aşağıdakilerden hangisi yeni dinî hareketlerin ortaya çıkmasında ve insanlar tarafından benimsenmesinde rol oynayan sebeplerden biri değildir?**

- A) Aklın ve bilimin öncülüğünde karşılaşılan sorunlara çözüm bulunabilmesi
- B) Geleneğin ilkeleriyle şekillenen bir dinî yaşantının ortaya çıkarılmak istenmesi
- C) İnsanın kendi varlığı ile evreni anlamlandırma arayışı ve ihtiyacı içinde olması
- D) Hızlı kentleşme, doğadan ve doğal olandan kopma, teknolojinin getirdiği yalnızlık
- E) Dinin ve dinî değerlerin etkisinin azalmasıyla insan ruhunda oluşan manevi boşluk

5. Tekrar Testi

15. Özellikle son iki yüzyılda inançla ilgili birtakım felsefi yaklaşımlar insanlar arasında benimsenmiş ve yayılmıştır. Politeizm, deizm, materyalizm ve sekülerizm bunlardan bazılarıdır.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi bu inançlardan birisine cevap oluşturmaz?

- A) "Şüphesiz, göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün art arda gelişinde, insanlara yararlı şeyler ile denizde yüzen gemilerde, Allah'ın yağdırdığı ve kendisiyle yeryüzünü ölümünden sonra dirilttiği suda, her canlıyı orada üretip-yaymasında, rüzgârları estirmesinde, gökle yer arasında boyun eğdirilmiş bulutları evirip çevirmesinde düşünen bir topluluk için gerçekten (yaratıcının varlığını gösteren) ayetler vardır."
(Bakara suresi, 164. ayet)
- B) "O, bütün varlıkları ilkin yoktan yaratan, sonra dünyada bu yaratmayı tekrar tekrar yineleyen ve ahirette her şeyi yeniden yaratacak olandır. Bu yaratılışı tekrarlama ve en son yeniden yaratma onun için çok daha kolaydır. Göklerde ve yerde tecelli eden en yüce sıfatlar Allah'a aittir. O, kudreti daima üstün gelen, her hükmü ve işi hikmetli ve sağlam olandır."
(Rûm suresi, 27. ayet)
- C) "Eğer yerde ve gökte Allah'tan başka ilahlar olsaydı, kesinlikle yer ve gök ikisinin de düzeni bozulurdu. Demek ki, arşın Rabb'i Allah, onların nitelemelerinden uzaktır, yücedir."
(Enbiyâ suresi, 22. ayet)
- D) "Müminler ancak, Allah'a ve resulüne iman eden, sonra şüpheye düşmeyen, Allah yolunda malları ve canlarıyla mücadele eden kimselerdir. İçi dışı bir olanlar işte bunlardır."
(Hucurât suresi, 15. ayet)
- E) "Dediler ki 'Dünya hayatımızdan başka hayat yoktur. Ölürüz ve yaşarız. Bizi ancak zaman yok eder.' Bu hususta onların bir bilgisi yoktur. Onlar sadece zanda bulunuyorlar."
(Câsiye suresi, 24. ayet)

16. "De ki; o Allah birdir. Allah, sameddir. O, doğurmamış ve doğrulmamıştır. Onun hiçbir dengi yoktur."
(İhlâs suresi)

Verilen sure aşağıdaki felsefi yaklaşımlardan hangisiyle aynı doğrultudadır?

- A) Deizm   B) Ateizm   C) Teizm   D) Materyalizm   E) Pozitivizm

17. Bu düşünceye göre evren, maddeden ibarettir ve kendi kendine oluşmuştur. Madde; zaman, mekân ve bilinçten önce de vardır. Evrende meydana gelen olaylar; bilimsel yasalara bağlı olarak ve zorunlu bir şekilde, sebep-sonuç ilişkisi içinde gerçekleşmektedir. Maddi âlemin dışında herhangi bir metafizik âlem ve bu âleme ait varlıklar mevcut değildir.

Verilen metinde aşağıdaki felsefi akımlardan hangisinden bahsedilmektedir?

- A) Nihilizm   B) Agnostisizm   C) Materyalizm   D) Politeizm   E) Sekülerizm

5. Tekrar Testi

18. Özellikle siyasi ve dinî sebeplerle son ilahi dininin şiddet içeren, korkutucu bir din olduğu, bu nedenle de mutlaka ona karşı önlem alınması ve onunla mücadele edilmesi gerektiği varsayımına dayanan akımdır. Batı dünyasında oldukça yaygındır ve bunu besleyen bazı etkenler mevcuttur. Cehalet, yükselen ırkçılık akımları, ön yargılar vb. etkenler bunlara örnek verilebilir. Bu akımı besleyen en önemli sebeplerden biri de din adına şiddet uygulayan, terör eylemleri gerçekleştiren illegal ve marjinal gruplardır.

Metinde sözü edilen akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Misyonerlik
B) İslamofobi
C) Milenyum tarikatları
D) Etnisite
E) Kıyamet tarikatları

19 ve 20. soruları aşağıdaki metne göre cevaplandırınız.

Felsefi bir yaklaşım olarak Tanrı'nın varlığının bilinemeyeceğini ve kanıtlanamayacağını savunan anlayıştır. En temel özellikleri, şüpheli olmalarıdır. Onlar, bütün dinlere ve inançlara şüpheyle yaklaşır. Tanrı'nın var olup olmadığını bilmenin mümkün olmadığını iddia ederler. Onlara göre Tanrı'nın var olup olmadığını bilmek, insanın gücünü aşan bir durumdur. İslam kültüründe bu düşünceyi savunanlar için "bilmiyorum" anlamında "lâ edrî" ifadesinden türetilmiş "lâ edriyye" kavramı kullanılır.

19. Verilen metinde bahsedilen felsefi yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deizm
B) Ateizm
C) Agnostisizm
D) Materyalizm
E) Pozitivizm

20. Buna göre;

- I. "Ey iman edenler! İçtenlikle ve kararlılık içinde Allah'a tövbe edin. Umulur ki Rabb'iniz kötülüklerinizi örter ve sizi altından ırmaklar akan cennetlerine koyar. ..."
(Tahrîm suresi, 8. ayet)
- II. "İman edenler ancak, Allah'a ve peygamberine inanan, sonra kuşkuya kapılmayan, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihat edenlerdir. İşte onlar doğru kimselerin ta kendileridir."
(Hucurât suresi, 15. ayet)
- III. "Kötülüklerin çokluğu sizi cezbetse de iyi ile kötü bir değildir. O halde ey akıl sahipleri, Allah'a asi olmaktan sakının ki kurtuluşa eresiniz!"
(Mâide suresi, 100. ayet)

ayetlerinden hangileri İslam'ın bu felsefi yaklaşım ile ilgili bakış açısını yansıttığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.